

لزوم اتصال دستگاه های دولتی به مرکز NIX

وضعیت نامطلوب پیاده سازی دولت الکترونیک

درماندگی شبکه ملی اطلاعات، چون هورالعظیم خوزستان

شرکت آسمان فراز سپاهان

نماینده شرکت ارتباطات ثابت پارسیان دارنده مجوز FCP
به شماره ۲۴-۹۴-۱۰۰ از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

- خدمات میزبانی Web, Mail
- سرورهای مجازی اختصاصی
- سرویس Co-LOCATION
- خدمات دیتاسنتر

اصفهان، خیابان امام خمینی، ابتدای خیابان شریف شرقی، کوچه جهان فولاد (۶۸)، بن بست پارسیان، ساختمان آسمان فراز
www.asmanfaraz.com info@asmanfaraz.com تلفن: ۰۳۱ - ۳۵۱۱۱

مهندس مهربانی مدیریت آی تی استانداری اصفهان :

وضعیت نامطلوب پیاده سازی دولت الکترونیک

ماندانا داودی

با توجه به اهمیت موضوع امنیت اطلاعات و خبرهایی که در خصوص هک سایتهای خدمات دولت الکترونیک در چند هفته ی اخیر داشتیم ، مشکل عدم رعایت قواعد امنیتی را در چه می بینید؟

در کنار عدم باور بسیاری از مسئولین سازمانها به مخاطرات بی توجهی به امنیت اطلاعات، نبود نگاه سیستماتیک و همه جانبه به موضوع امنیت در سطوح مدیریتی و حتی کارشناسی را می توان جدی ترین مشکلات توسعه امنیت اطلاعات در استان دانست. وجوه مختلف امنیت اطلاعات مشتمل بر: شبکه و ارتباطات، تجهیزات، کاربران ، نرم افزار و سرویسها ، لزوم استفاده از استانداردهای مربوطه را دو چندان نموده است. عدم بکارگیری دیدگاههای منطبق بر استانداردهای مذکور باعث برداشتها و برخوردهای سلیقه ای با موضوع و ترجمان متفاوت از واقعیت در تعدادی از سازمانها شده است بطوریکه در برخی وجوه بطور افراطی به ملاحظات امنیتی پرداخته شده و در مقابل از ساده ترین موازین در وجوه دیگر غفلت می شود.

همانگونه که در سوالات قبلی بدان اشاره شد، کارگروه توسعه دولت الکترونیک استان برای ایجاد تحرک در سازمانها برای ایجاد امنیت پایه، ارزیابی وضع امنیتی دستگاهها و شکل گیری زیرساختهای امنیت اطلاعات در استان، نسبت به تشکیل کمیته تخصصی امنیت اطلاعات ذیل کارگروه و با مسئولیت مرکز راهبردی افتا ریاست جمهوری اقدام نموده است که امید آن می رود در سایه تلاش نهادهای مسئول، نسبت به ارتقاء سطح امنیت اطلاعات در سازمانهای استان اقدام شود.

با توجه به نامگذاری سال ۹۸ بنام رونق تولید ، مدیریت فناوری اطلاعات چه برنامه هایی در این زمینه دارد؟

با توجه به نامگذاری سال ۹۸ بعنوان سال رونق تولید توسط مقام معظم رهبری، این مدیریت مصمم است تا آخرین حد امکان زمینه های تولید محصولات و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات را در استان مهیا نماید. پیگیری اجرای برنامه های حمایتی معاونت علمی ریاست جمهوری و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای کسب و کارهای نوپا، استارتآپ ها و کارآفرینان ICT به همراه پیگیری تقویت جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در برنامه های منطقه ویژه علم و فناوری استان اصفهان از برنامه های اصلی ما می باشد ضمن آنکه رفع مشکلات شرکتهای فعال با سازمانهای دولتی، حمایت از شرکتهای بومی برای جذب پروژه های درون و برون استانی و حمایت از برگزاری رویدادهای فرااستانی فعالین این صنعت منجمله نمایشگاه کامپ مورد توجه مدیریت فناوری اطلاعات استانداری برای رونق تولید می باشد.

الکترونیک؛ در این بستر بایستی ارائه سرویسهای پایه خدمات، انجام استعلامات بین سازمانی، برون سپاری خدمات به پیشخوانهای دولت و امکان نظارت دقیق بر عملکرد سازمانها پیش بینی شود.

– کمیته تخصصی شهر هوشمند: با هدف تهیه پلتفرم شهر هوشمند پایدار و سرویسهای عمومی مورد نیاز شهروندان؛ زمینه سازی استفاده از توان سرمایه گذاری بخشهای خصوصی برای شتاب بخشی به ایجاد شهر هوشمند از دیگر اهداف تشکیل این کمیته می باشد.

– کمیته تخصصی ارزیابی و توسعه منابع: با هدف تدوین و اجرای نظام ارزیابی برای تحقق دولت الکترونیک در دستگاههای اجرایی به همراه پیش بینی راهکارهای توسعه منابع (انسانی و اعتباری) مورد نیاز برای اجرای پروژه های دولت الکترونیک در استان در ترکیب کمیته های فوق از مشارکت متولیان امر در بخش دولتی، نمایندگان نظام صنفی و اتحادیه رایانه ای استان و اساتید دانشگاهی استفاده شده و تاکنون با پشتکار و پیگیری روسای کمیته ها، جلسات اولیه تشکیل شده است.

علاوه بر این، فعاليتها دیگری در کارگروه در دست اقدام است که انشاء الله در فرصتهای آتی و پس از به ثمر رسیدن اعلام خواهد گردید.

وضعیت فعلی استان در دسترسی شهروندان به خدمات الکترونیکی چگونه است؟

اگر بخواهم واقع بینانه به این سوال پاسخ دهم باید بگویم که بجز برخی موارد انگشت شمار، در بیشتر موارد دسترسی شهروندان به خدمات الکترونیک وضعیت مطلوبی ندارد و برای آسیب شناسی باید به نحوه پیاده سازی خدمات الکترونیک رجوع نمود. شخصاً شاهد پروژه هایی در زمینه خدمات الکترونیک بوده ام که به دلیل طی نکرد مسیر استاندارد و منطقی نه تنها دردی از شهروند و مخاطب دوا ننمودند بلکه گره ای شدند بر گره های قبلی ارائه خدمات سنتی؛ مضاف به آنکه بدبینی غیر قابل جبرانی به خدمات الکترونیک را برای مدیران، مجریان و مردم فراهم آوردند.

برای اجرای واقعی خدمات الکترونیک باید علاوه بر اولویت بخشی به ایجاد خدمات G2G (دولت به دولت) و بعنوان نمونه استعلامات بین سازمانی، زیرساختها و نیازهای مشترک خدمات الکترونیک از جمله احراز هویت الکترونیکی، اشتراک پایگاههای داده، ایجاد پنجره واحد خدمات و... را به سرعت تامین نمود.

بی تردید این مهم از موضوعات پراهمیتی است که در دستور کار کارگروه توسعه دولت الکترونیک استان و کمیته تخصصی مربوطه قرار گرفته است.

مرور راهبردهای توسعه استان نشان از جایگاه بی بدیل فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تحقق آنها دارد. نقش محوری این فناوری در اقتصاد دانش بنیان بر کسی پوشیده نیست؛ اهمیت داده ها در تصمیم گیری صحیح و به دور از هیجانات مقطعی از نقاط کانونی گسترش ICT است؛ توانمندسازی دستگاههای اجرایی با این ابزار و مشارکت دادن بخش غیردولتی در توسعه خدمات الکترونیک، همه از راهبردهای اصلی توسعه استان بشمار می آید و همین امر بیانگر دیدگاهها و انتظارات به حق مسئولین استان از متولیان توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد. نگاه فناورانه مسئولین ارشد استان برای حل معضلات و مشکلات موجود، فرصتی را برای اثبات آنچه همیشه از مدیران عالی انتظار داشتیم را فراهم آورده و به اعتقاد بنده باید تمامی بخشهای دولتی، خصوصی و دانشگاهی در سایه تعامل ارزش افزا از آن بهره ببرند.

در بودجه ی امسال ، در خصوص فناوری اطلاعات کم لطفی شد. علت عدم اختصاص ردیف بودجه ی مستقل به حوزه فناوری اطلاعات را در چه میدانید؟

نکته اول آنکه تخصیص ردیف بودجه ی اختصاصی برای حوزه فناوری اطلاعات مطالبه ای است که بایستی آنرا در لوایح بودجه ای کشور جستجو نمود و اساساً تصمیم گیری آن چندان جنبه استانی ندارد. از طرفی وضعیت اقتصادی کشور به دلایل مختلف از جمله تحریمها در وضعیت مناسبی قرار ندارد و طبیعتاً اعتبارات این حوزه نیز تحت الشعاع قرار گرفته است. لیکن به اعتقاد بنده قانون پارتو کاملاً در این زمینه صدق می کند و می توان با مدیریت صحیح، ۸۰٪ نتایج را با ۲۰٪ علل و مشخصاً اختصاص منابع حاصل نمود. متأسفانه در بسیاری از موارد شاهد آن هستیم که، فعالیتهایی که اساساً نیازمند اعتبار چندانی نبوده به بهانه کمبود اعتبارات به انجام نرسیده است. همچنین باید این نکته را خاطر نشان کنم که هر طرح توسعه ای (بجز موارد امنیتی) و از جمله ICT باید توجیه اقتصادی داشته باشد. این مهم زبان مشترک متولیان فناوری اطلاعات دستگاههای اجرایی با مدیران آنها خواهد بود. اگر نتوان نسبت مناسبی را برای کسر فایده/هزینه اثبات نمود، انتظار حمایت مدیران سازمانها در تخصیص بودجه بیش از حد خوشبینانه است.

در خصوص اقدامات کارگروه توسعه دولت الکترونیک در استان را توضیح دهید.

خوشبختانه با حمایت مدیران عالی استان و شخص آقای دکتر رضایی استاندار محترم، سرانجام کارگروه توسعه دولت الکترونیک استان پس از چند سال توقف، و با ترکیب پیش بینی شده در نقشه راه توسعه دولت الکترونیک از سال ۹۸ آغاز بکار نمود. جدی ترین دستاورد برگزاری دو جلسه کارگروه در سال ۹۸، را میتوان تشکیل ۵ کمیته تخصصی با اهداف و برنامه های مشخص و به شرح ذیل دانست :

– کمیته تخصصی زیرساخت: با هدف تامین زیرساخت ارتباطی پایدار و امن ارائه خدمات و زیرساخت دسترسی عمومی در کلیه شهرستانهای استان بصورت متوازن

– کمیته تخصصی امنیت: با هدف تامین امنیت ارتباطات، خدمات و محتوا؛ و به این منظور لازمست علاوه بر رصد دائمی فضای تبادل اطلاعات و خدمات سازمانها برای ارتقاء ساختار امنیتی آنها ارائه راهکار نماید.

– کمیته تخصصی خدمات الکترونیک: با هدف تامین بستر نرم افزاری مشترک برای ارائه خدمات

بیوگرافی خودتان و سوابق کاری را بفرمایید.

تحصیلات اینجانب در مقطع کارشناسی در رشته مهندسی کامپیوتر گرایش نرم افزار و در مقطع ارشد در رشته مدیریت فناوری اطلاعات می باشد. فعالیت حرفه ای بنده از سال ۷۶ و برنامه نویسی پروژه های مختلف در بخش خصوصی آغاز شد و در سال ۸۰ وارد استانداری اصفهان شدم. طی مدت ۱۸ سال حضور دائم در این بخش در رده های کارشناسی، کارشناس مسئول و رئیس گروه به انجام وظیفه پرداخته ام و درگیر پروژه های متعدد درون و برون سازمانی بوده ام که بعنوان نمونه می توان به تدوین سند راهبردی توسعه ICT استان، ایجاد مرکز داده استان، شبکه اینترنت، پرتال خدمات استان، پرتال سرمایه گذاری و دهها طرح دیگر اشاره نمود.

بعنوان اولین سوال بفرمایید چه نقشی را برای مدیریت فناوری اطلاعات استانداری قائلید؟

رویکرد اصلی بنده در مدیریت فناوری اطلاعات استانداری، تغییر نگاه مدیران و سازمانها به فناوری اطلاعات از ابزار برای پشتیبانی و شتاب دهی به امور جاری به یک تکنولوژی تحول آفرین است. متأسفانه دیدگاههای سنتی به IT آنرا در حد یک ابزار بهبود کارایی محصور کرده و نتیجه این نگاه عدم بهره برداری مناسب از مزایای این تکنولوژی است به گونه ای که حتی همان بهبود کارایی نیز در بسیاری از موارد حاصل نشده است. در صورتیکه انقلابی که ICT می تواند ایجاد کند در نو دیدن اهداف و فعالیتهای با عینک فناوری اطلاعات است. بعنوان نمونه سالیان متمادی است توانمندسازی اساتید برای استفاده از IT باعث افزایش کیفیت آموزش در دانشگاهها و مراکز آموزشی شده است ولی خلق موجودیتی بنام دانشگاه مجازی که پیش از آن وجود نداشته اثر تحول آفرین، نگاه به موضوع آموزش از دریچه فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد.

هر چند لازمست در همین مثال اخیر به افزایش خطر انزوای اجتماعی، نبود روابط چهره به چهره و... توجه داشت ولی با این وجود شاهد تسری نگاه تحول به سایر حوزه های دولتی و خصوصی مثل تجارت، حمل و نقل، تجارت، پزشکی و... با نگاه فناوری اطلاعات هستیم.

در خصوص پیاده سازی دولت الکترونیک ، در حال حاضر در چه نقطه ای هستیم؟

از نقطه نظر آنکه طی یکسال اخیر در کشور فعالیتهای ارزشمند و قابل توجهی برای بسط و گسترش دولت الکترونیک انجام گرفته به نظرم باید رضایت داشت و دلیل آنرا هم در جهش ۲۰ رتبه ای کشور در ارزیابی سازمان ملل در شاخه دولت الکترونیک برای سال ۲۰۱۸ و رسیدن به جایگاه ۸۶ می دانم. ولی از این لحاظ که کارهای بسیاری هنوز پیش روست و این رتبه نیز در شان کشور نیست، باید فعالیتهای را بیش از پیش ادامه داد.

بنده علت اصلی این توفیق را استفاده از تجربیات جهانی و بلوغ نهادهای اجرایی و حاکمیتی در مشارکت با یکدیگر و همسویی آنها می دانم. شکستهای پی در پی به همگان آموخت که اگر نهادی به تنهایی مدعی اجرای دولت الکترونیک است یا مفهوم آنرا به درستی درک نکرده و یا در حوزه اختیارات و توانمندی خود دچار اشتباه شده است.

جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در سند ملی پیشرفت استان اصفهان کجاست و نگاه مسئولین به توسعه دولت الکترونیک در اصفهان چگونه است؟

لزوم اتصال دستگاه های دولتی به مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX)

دستگاه (مخابرات منطقه اصفهان- شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان - اداره کل ثبت احوال اصفهان) با مرکز تبادل اطلاعات اصفهان برقرار شده است. همچنین شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان هم اکنون از طریق مرکز مذکور سرویس کد پستی را از اداره کل پست استان دریافت می-کند. وی افزود: برخی از دستگاهها توسط دستگاههای بالاسری خود که در تهران هستند به مرکز تبادل ملی اطلاعات (NIX) وصل می شوند. اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات اصفهان این امکان را دارد برای هر دستگاه که بخواهد، ارتباط با مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) را از طریق مرکز IX استانی برقرار کند. مطلب زاده ضمن بیان پتانسیل های این بستر خاطر نشان کرد که: با وجود اطلاع رسانی ها و مکاتبات مکرر این اداره کل با سازمان ها و دستگاه های اجرایی استان کماکان بسیاری از دستگاه ها و صاحبان علمی استان نسبت به مزایای این بستر آگاهی لازم را ندارند و برای اتصال به آن احساس نیاز نمی کنند.

های اجرایی استان وجود دارد که با اتصال به مرکز مذکور در بستری امن از سرویس های مرکز ملی تبادل اطلاعات (NIX) یا همان مرکز GSB (قابل مشاهده از درگاه ملی خدمات دولت هوشمند به نشانی Iran.gov.ir) استفاده نمایند. دستورالعمل نحوه اتصال به مرکز تبادل اطلاعات استان در درگاه این اداره کل به نشانی <https://esfahan.ict.gov.ir> موجود و قابل بهره برداری است. وی افزود: فراهم کردن زیرساخت های ملی و امن و پایدار دولت هوشمند بر بستر شبکه ملی اطلاعات و امکان ارائه خدمات بیشتر در همه وقت و همه جا از جمله مأموریت های سازمان فناوری اطلاعات ایران است. در همین راستا زیرساخت های لازم از جمله مرکز ملی تبادل اطلاعات پیاده سازی شده که تاکنون حدود ۲۷ دستگاه نزدیک به ۳۵۱ سرویس را بصورت آنلاین بر روی این بستر به ۷۲ دستگاه ارائه می دهند. مطلب زاده در ادامه گزارشی از وضعیت IX در استان ارائه داد: تا کنون ارتباطات زیرساختی ۳

شد. این مرکز توسط سازمان فناوری اطلاعات راه اندازی و پشتیبانی میشود. مطلب زاده درباره این مرکز اضافه کرد: هم اکنون این امکان برای کلیه سازمان ها، شرکت ها و دستگاه

مدیر ارتباطات و فناوری اطلاعات استان اصفهان گفت: مرکز تبادل اطلاعات (IX) استان اصفهان در اواخر سال ۹۵ در مرکز داده اصفهان راه اندازی

نداشتن متولی واحد، بزرگترین چالش موجود در حوزه ی مراکز داده ایران

شده است. این کتاب به عنوان مرجع دکترین زیست چرخ حیات مراکز داده در اسفند ماه سال گذشته در طی مراسمی در هتل ارم تهران رونمایی شد و مطالب آن به عنوان منبع در دوره های پیشرفته طراحی و پیاده سازی مراکز داده تدریس میگردد.

۴- هماهنگی بازدید از مرکز داده فناوری اطلاعات استان
۵- برگزاری سمینار آشنایی با بهینه سازی و مدرن سازی مراکز داده در استانداری اصفهان
۶- بررسی قرارداد تیپ خدمات شبکه و امنیت و ارائه نقطه نظرات.
۷- بررسی نرخنامه خدمات مرتبط با موضوع کمیسیون در جلسات متعدد و انعکاس نقطه نظرات اعضا به کمیسیون کشوری.

آقای دکتر بابایی به نظر شما بزرگترین چالش موجود در حوزه ی مراکز داده ایران چیست؟

به نظرم مهمترین چالش این حوزه در حال حاضر تعدد مراکز تصمیم گیری و نداشتن یک متولی واحد در حوزه تدوین مقررات و ضوابط این حوزه میباشد. در حال حاضر سازمان فناوری اطلاعات با انتشار سند DC100 و سازمان برنامه و بودجه با انتشار ضابطه ۷۵۰ دو حرکت موازی را پیگیری مینمایند و با وجود سایر مقررات ملی و بین المللی در این حوزه از جمله دستورالعمل پدافند غیرعامل، کارفرمایان و متقاضیان خدمات مرتبط یا این حوزه دچار دوگانگی و حتی چندگانگی شده اند. در راستای رفع این مشکل، همانطور که اشاره شد، کمیسیون کشوری شبکه و مراکز داده به ریاست جناب آقای دکتر معروفی در حال ایجاد یک کارگروه ملی با دعوت از همه سازمان ها و متخصصان این حوزه برای تدوین یک سند واحد ملی میباشد که اقدامات اولیه آن انجام شده است و ان شاء الله به زودی شاهد تشکیل اولین جلسه این کارگروه خواهیم بود.

آقای بابایی به تازگی هم کتاب دکترین مراکز داده را منتشر کرده اید. این کتاب ارزشمند را به خوانندگان ما معرفی بفرمایید.

مراکز دارای یک زیست چرخ از پیش از تولد تا پس از بازنشستگی میباشد. برای مطالعه این زیست چرخ پیش از این منابع و مراجع متعددی به زبان اصلی وجود داشت لیکن همواره خلأ عدم وجود یک منبع موثق و جامع در این حوزه احساس میکردید. با توجه به کمبودهای پایه ای منابع در این حوزه و محدود بودن تعداد کتب مرجع و وجود دشواری های زیاد در تامین مراجع به هنگام در این زمینه، اخیرا کتابی به همت استاد عزیزم جناب آقای دکتر زاهدی از کارشناسان خبره این حوزه تحت عنوان "مکاتبات، متودولوژی، طراحی، مدیریت و نگهداری مراکز داده" تالیف گردید که در آن به صورت عمیق به معرفی هریک از بخشهای این زیست چرخ پرداخته

در دنیا بر روی بهینه سازی مصارف انرژی به ویژه در جایی که سوخت های فسیلی تامین کننده این انرژی میباشد فعالیت های بسیاری در حال انجام است.

شما علاوه بر عضویت در هیئت مدیره نصر اصفهان، دبیر کمیسیون شبکه و امنیت اطلاعات استان و دبیر کمیسیون کشوری نیز هستید. در مورد هدف از حضور در سازمان نصر و اهداف کمیسیون ها توضیحاتی دهید.

هدف من از کاندید شدن در انتخابات دوره پنجم سازمان نظام صنفی پیگیری مشکلات اعضا به خصوص مشاوران و اعضای حقیقی بود که به عنوان عضو علی البدل در این شاخه به هیئت مدیره راه یافتم. در ابتدای دوره با لطف همکاران هیئت مدیره به عنوان دبیر کمیسیون شبکه و امنیت استان انتخاب شدم و پیرو آن به عنوان نماینده استان اصفهان به کمیسیون کشوری شبکه و مراکز داده معرفی شدم. در انتخابات رئیس و دبیر کمیسیون کشور بنده با حسن نظر دوستان به عنوان دبیر کمیسیون کشوری شبکه و مراکز داده انتخاب شدم. در این کمیسیون مباحثی همچون همکاری با سازمان برنامه و بودجه و سازمان فناوری اطلاعات به منظور تدوین نرخنامه واحد و مورد تأیید در زمینه خدمات فناوری اطلاعات و همچنین تدوین مقررات و آیین نامه ملی طراحی، ساخت، نگهداری و پشتیبانی مراکز داده در دست اقدام میباشد که امیدوارم در این دوره به نتیجه مطلوب در این موارد برسیم.

چه فعالیتهایی تاکنون در کمیسیون شبکه و امنیت صورت گرفته است؟

در کمیسیون شبکه و امنیت استان اهداف مصوبی برای دوره پنجم تعیین شده است که میتوان به ارتقا دانش فنی اعضا، برقراری ارتباط با مراکز علمی استان، برقراری ارتباط موثر در جهت تسهیل مجوزها با نهاد های ذیربط نظیر افتا و همچنین برنامه ریزی برای برگزاری رویداد ها و سمینار های مرتبط با موضوع کمیسیون اشاره نمود. که در راستای نیل به اهداف فوق اقدامات زیر انجام شده است:
۱- برگزاری ۲۸ جلسه منظم با حضور اعضای محترم کمیسیون به منظور پیگیری اهداف و موضوعات مطروحه.
۲- برگزاری نشست با افتای ریاست جمهوری و ارائه طرح به این سازمان در رابطه با تسهیل اخذ مجوز افتا برای اعضای محترم سازمان.
۳- بازدید و تعامل با مرکز آپای دانشگاه صنعتی اصفهان.

نوشتن سوابق علمی و کاری شخصی چون دکتر محمد جواد بابایی آنقدر طولانی میشود که اصل موضوع گفتگو فراموش میشود. محمد جواد بابایی دارای کارشناسی ارشد نرم افزار و دکترای فناوری اطلاعات هستند. در روزمه ی ایشان همکاری با بخشهای دولتی و شرکت های بزرگ خصوصی چون پست، توزیع برق شهرستان اصفهان، شرکت فولاد مبارکه، شرکت ایریسا، دانشگاه علوم پزشکی و شهرک علمی تحقیقاتی و ... به چشم میخورد. اکثر همکاری های ایشان در مبحث دیتاستر از مشاوره و طراحی گرفته تا نگهداری، پشتیبانی و آموزش بوده است. همچنین در کارنامه ایشان ترجمه و تالیف کتب تخصصی، تالیف مقاله، ثبت اختراع، تدریس دوره های تخصصی طراحی مراکز داده نیز به چشم میخورد. به تازگی ایشان به عنوان نفر برگزیده جشنواره امتنان انتخاب شدند تا بهانه ای باشد با چهره های علمی و پتانسیل های موجود در اصفهان بیشتر آشنا شویم. در ادامه گفتگوی ما را با آقای دکتر بابایی میخوانید.

آقای دکتر بابایی ضمن تبریک انتخاب شما در جشنواره امتنان از نخبگان عرصه کار و تولید، این جشنواره با چه اهدافی برگزار میشود و نحوه ی انتخاب برگزیدگان به چه صورت است؟

جشنواره امتنان به همت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی همه ساله برگزار میشود و امسال سی امین دوره برگزاری این جشنواره بود. فرایند ثبت نام و پارگزاری مدارک و اطلاعات از اواخر سال گذشته آغاز شد که امسال بر اساس اعلام مدیرکل محترم حدود ۲۰۰۰ نفر کارگر و گروه کار ثبت نام نموده اند و پس از بررسی اولیه حدود ۱۳۰۰ نفر که مدارک کافی بارگزاری نموده اند به فرایند داوری وارد شده اند و از این میان ۸ نفر برگزیده در قالب شاخه های خدمات، کشاورزی، صنعت و معدن از استان اصفهان انتخاب شدند. که این جانب در شاخه خدمات به عنوان نفر برگزیده "کارگر نمونه" انتخاب شدم.

در خصوص فعالیتهایی که در حال حاضر دارید، توضیحاتی بفرمایید.

بنده از سال ۸۴ تا کنون در شرکت ایریسا مشغول به فعالیت بوده و این همکاری کماکان ادامه دارد و در کنار آن به فعالیت های علمی و پژوهشی و گاهی هم تدریس پرداخته ام. زمینه علاقه مندی اصلی من بحث بهینه سازی مصرف انرژی است زیرا در کشور ما به دلیل ارزان بودن و وفور نعمت، به این مسئله مهم کمتر پرداخته شده است و این در حالی است که

در ماندگی شبکه ملی اطلاعات، چون هورالعظیم خوزستان

مهدی قربانی

سال ۹۸ سال رونق تولید نامگذاری شد. تولیدی که در یکی دو سال اخیر بواسطه شکست برجام و مشکلات اقتصادی موجود دیگر رمقی ندارد. اتخاذ سیاستهای غلط و اشتباه پولی نفس تولیدکنندگان را بریده است و حتی دو نرخ کردن ارز و اختصاص آن بدون ضابطه باعث به وجود آوردن فسادهایی بزرگ شد.

اقتصاد نفتی

در شرایط کنونی رئیس جمهور آمریکا با تناقض گویی های خود در تویتر به دنبال مشتتج کردن فضای کشور ما است. گاه ایران را تهدید به حمله می کند، گاه شماره می دهد و گاهی صراحتا اعلام می کند به دنبال جنگ نیست و فقط با فشار اقتصادی اهدافش را دنبال می کند؛ البته در این امر از تمام حربه های خود استفاده می کند از فرستادن ناو جنگی به خلیج فارس تا تحریم کشورهای دیگری که با ایران در ارتباط هستند. در شرایط اقتصادی موجود راهکار چیست؟ آیا باید منتظر ماند تا بشکه های نفت ایران توسط دلال ها به فروش برسد یا اینکه راهکار فروش نفت، تبادل کالا به کالا است؟ اما در این سال ها جدیتی برای عدم وابستگی اقتصاد ایران به نفت اندیشیده نشده و روسای جمهور با اتکا به نفتی که تحریم بوده است کشور را اداره می کرده اند؛ مسلما با این روند همیشه انگشت اتهام کم کاری به سمت دولت های قبلی است.

فناوری اطلاعات غول چراغ جادو

طی سال های اخیر با رشد کسب و کارهای اینترنتی در ایران صحبت هایی در قالب شعار در خصوص اقتصاد دیجیتال مطرح شده است. امروز دیگر قدرت فناوری اطلاعات آن هم در تمامی ابعاد زندگی بر کسی پوشیده نیست، از اقتصاد سایبری گرفته تا کارآفرینی دیجیتالی و سایر دیپلماسی، بسیاری از جنبه های مختلف زندگی بشر در ۴ دهه اخیر به مقوله ی نوظهوری به نام فناوری اطلاعات و ارتباطات عجزین شده است؛ فناوری که دروازه های جدیدی از اقتصاد را به سمت همه کشورها گشوده است و کشورهایی که از فناوری اطلاعات به صورت صحیح بهره جسته اند در رده کشورهای موفق جهان در اقتصاد هستند.

یکی از موضوعاتی که به جد در موضوع اقتصاد مغفول مانده، میحث فناوری اطلاعات است. به رغم رشد اینترنت و فضای کسب و کارهای اینترنتی در جهان، متاسفانه در ایران شاهد سیاسی بازی برخی مسئولین هستیم تا جایی که هنوز درگیر ابزارهای ارتباطی این حوزه ایم تا ایجاد زیرساخت هایی که می تواند درآمد سرشاری را ایجاد کند. وقتی درآمد نرم افزار کشور هند از صادرات نفت ما پیشی می گیرد در خصوص شرکت هایی چون گوگل و اپل حرفی باقی نمی ماند.

ضرورتی به نام شبکه ملی اطلاعات

شبکه ملی اطلاعات به سرنوشت هورالعظیم خوزستان بسیار شبیه است. تالاب هورالعظیم در دولت قبل به منظور استخراج نفت خشک شد و دولت یازدهم و فعلی تلاش کرد آن را دوباره آبگیری کند. اما در سال های اخیر، همان هایی که مسئول مستقیم خشک شدن تالاب بودند اصرار عجیبی دارند که دولت در مورد آبگیری مجدد آن دروغ می گوید. سیلاب امسال نشان داد که بخشهای عظیمی از هورالعظیم بواسطه چاه های نفتی خشک شده است و بدلیل شرایط اضطراری مردم، مجبور به رها سازی آب شدند. این موضوع در مورد شبکه ملی اطلاعات نیز در حال تکرار است و متولیان سابق این شبکه مدام تکرار می کنند شبکه ملی اطلاعات ایجاد نشده است. این در حالی است که بر اساس قانون، بخش مهمی از ایجاد این شبکه باید در دولت دهم صورت می گرفت. علاوه بر این در زمان انتخابات ریاست جمهوری وعده ی پرآب کردن چنین جاهایی چون زاینده رود، دریاچه ارومیه و ... داده میشد که پس از انتخابات صحبتی از آن نبود. شبکه ملی اطلاعات که عمری حدود ۱۵ سال دارد، همانند تالابها، رودخانه ها و دریاچه ها در ایامی مورد توجه قرار می گرفت ولی هیچگاه نگاه ملی به آن نشده است.

شبکه ملی اطلاعات به عنوان زیرساخت ارتباطی فضای مجازی کشور یکی از مهمترین پروژه های ملی است. پروژه ای که اگر به آن توجه نشود و در قالب شعار بماند در موضوعاتی چون امنیت، بانکداری الکترونیک، دولت الکترونیک و ... دچار مشکل خواهیم شد.

به طور کلی می توان گفت که دولت های نهم، دهم و یازدهم با تعاریف مختلفی، پیگیری راه اندازی شبکه ملی اطلاعات را به عنوان اصلی ترین پروژه ملی حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات در دستور کار خود داشتند اما با این وجود این پروژه به نتیجه نهایی نرسید. الان و بعد از گذشت بیش از دو سال از دولت دوازدهم نیز این پروژه به صورت کامل اجرایی نشده است!

شکل گیری شبکه ملی اطلاعات و اینترنت ملی امری دور از ذهن و خلاف رویه عملکرد جهانی نیست، بلکه دقیقا حرکت در مسیری است که کشورهای پیشرو جهان مانند کره جنوبی، چین، روسیه، استرالیا و ...

در آن قرار دارند. هرچه در دستیابی به این موضوع تاخیر صورت بگیرد به ضرر کشور و مردم در همه زمینه هاست. از جمله مزایای راه اندازی شبکه ملی اطلاعات می توان به افزایش تولید ناخالص داخلی، اشتغال و کاهش قیمت کاربر نهایی اشاره کرد خصوصا در شرایط فعلی که موضوع رونق تولید و اشتغال از دغدغه های رهبری است چرا مسئولین مربوطه در اجرای راه اندازی این پروژه ی ملی اهمال کاری می کنند؟!

شبکه ملی اطلاعات از سال ۱۳۸۴ با نام «شبکه ملی اینترنت» در دستور کار مجلس قرار گرفت و تا به امروز که بیش از ده سال از آن زمان می گذرد، رنگ واقعیت کاملی به خود ندیده است و عجیب تر آن که اهمالی برای تکمیل آن در دولت مشاهده نمی شود.

البته نقش عده ای در بد تعریف کردن شبکه ملی اطلاعات را نباید نادیده گرفت چرا که تفاسیر و تعریف های بسیاری در مورد آن وجود دارد که برخی از آن ها موجب نگرانی کاربران می شود.

یکی از مواردی که باعث شده شبکه ملی اطلاعات واژه ی ترسناکی برای کاربران باشد، استفاده از لغات و نام هایی همچون اینترنت بومی، اینترنت پاک، اینترنت داخلی، اینترنت دولتی، اینترنت کم سرعت و غیره است.

در همان سال ها قرار بر این شد که طی یک بازه زمانی سه ساله، طرح اینترنت ملی به سرانجام برسد که این امر محقق نشد. بعدها با توجه به الزامات سند چشم انداز بیست ساله در سال ۱۳۸۹، موضوع شبکه ملی اینترنت با نام جدید «شبکه ملی اطلاعات» به صورت جدی تر مطرح شد طوری که کلیات موضوع در ماده ۴۶ برنامه پنجم توسعه مطرح و مورد تصویب قرار گرفت. حتما شنیده اید که پرسرعت ترین اینترنت جهان را کشور کره جنوبی در اختیار کاربرانش قرار می دهد، جالب توجه اینکه

اینترنت ملی یکی از دلایل اصلی سرعت پیشرفته در این کشور است. کره جنوبی از نظر آمادگی الکترونیک و پهنای باند رتبه نخست را در دنیا دارد و ۸۰ درصد پهنای باندش داخلی است یعنی شبکه ای دارد که بی نیاز از ارتباطات خارجی، ۸۰ درصد ارتباطات و انتقالات دیتای آن در داخل شبکه به گردش در می آید.

مقام معظم رهبری با انتقاد از کوتاهی ها در زمینه ایجاد شبکه ملی اطلاعات گفت: شماری از کشورها با ایجاد شبکه ملی اطلاعات، ضمن رعایت خطوط قرمز خود و کنترل صحیح فضای مجازی از اینترنت برای تامین منافع شان بهره گرفته اند. وی افزودند: باید همه مردم بتوانند از منافع فضای مجازی استفاده کنند و در زمینه هایی که به ضرر کشور، افکار عمومی و به ویژه جوانان نیست، سرعت اینترنت افزایش یابد و هر کار لازم دیگر نیز انجام شود.

سورنا ستاری معاون علمی دولت در تعبیری از آی تی بعنوان طلای دینا یاد کرد. طلایی که از طلا بودن تنها اسمش را یدک می کشد و عملا برنامه ای مدون در راستای اجرای آن در کشور مشاهده نمی شود؛ متاسفانه مسئولان نیز همیشه توپ کم کاری خود را در زمین مسئول قبلی می اندازند. شبکه ملی اطلاعات که در تمامی حوزه ها می تواند یاری رسان باشد مغفول مانده است. بخش اعظم پروژه شبکه ملی اطلاعات از دولت یازدهم شروع شد ولی فعلا در دولت دوازدهم پیشرفت چشمگیری را در راه اندازی این شبکه شاهد نبوده ایم. یکی از اشکالات موجود گره زدن فضای مجازی با شبکه ملی اطلاعات است. این در حالیست که شبکه ی ملی اطلاعات زیرساخت ارتباطی کشور است و اکثر برنامه های دولت نه در راستای بهبود شبکه ملی اطلاعات بلکه بهبود دسترسی به فضای مجازی است.

امنیت سایبری ایران در خطر

نبردهای سایبری، جدیدترین مفهوم در عرصه نظامی بوده و به زبان ساده، هدف اصلی آن از کار انداختن سیستم های رایانه ای و اطلاعاتی کشور هدف به منظور حداکثر سازی آسیب با حداقل هزینه و امکانات است. یک حمله سایبری می تواند تأثیرات مرگبارتری از یک حمله نظامی مشخص شده در مکان و زمان معین با اهدافی مشخص در پی داشته باشد. نبرد سایبری، نبردی علمی است که کشورهای صاحب اطلاعات و فناوری از این فناوری و دانش برای قدرت نمایی اطلاعاتی و تسلط تکنیکی بر دشمن استفاده می کنند.

کشوری که توانایی حملات سایبری در قرن بیست و یکم را داشته باشد در واقع چهارمین نیروی نظامی خود پس از نیروهای سه گانه را در اختیار دارد که نیرویی راهبردی و بسیار مهم تلقی می شود. در کشور ما به دلایلی چون عدم استفاده از نیروی های متخصص و عدم به روزرسانی نرم افزارهای امنیتی شاهد حملات گسترده هستیم. در طی سال های اخیر هک وب سایت های دانشگاه های معتبر کشور توسط هکرها ی عربستانی تا هک سایت خدمات دولت الکترونیک در استان ها طی هفته های اخیر در دل خود یک سخن دارند؛ هشدار، امنیت سایبری کشور در معرض خطر است. توجه داشته باشید که به هیچ وجه منطقی نیست که تبادل اطلاعات درون سازمانی ما در سازمان ها، نهادها و بانک های کشور روی بستر اینترنت جهانی صورت بگیرد و ریسک هک شدن اطلاعات حساس مردم و دولت وجود داشته باشد که بارها شاهد آن بودیم. با توجه به این موضوع باید هرچه زودتر به سیستم شبکه ملی اطلاعات به طور کامل

دست پیدا کرد تا با خیال راحت این مصرع را بخوانیم: هشدار که آرامش ما را نخرانید!

حضور دلالت و کندی در اجرا

یکی دیگر از موضوعاتی که از ابتدا در میحث شبکه ملی اطلاعات مطرح شد، راه اندازی شبکه توزیع محتوا (CDN) با استفاده از زیرساخت هایی چون فیبرنوری و مراکز داده بود که محتواهای موجود در ایران با سرعت بالاتر و هزینه ی کمتر در اختیار کاربران قرار گیرد، در حالیکه قرار بود اردیبهشت ۹۶ از فاز تکمیلی شبکه ملی اطلاعات، دولت الکترونیک و شبکه علمی کشور بهره برداری شود اما سرنوشت این پروژه ها هنوز نامعلوم است. تاخیر در راه اندازی و بهره برداری از شبکه ملی اطلاعات، موضوع مبهمی است که هیچ جواب قانع کننده ای برای آن وجود ندارد. به عقیده برخی، وجود دلالت هایی که با سوء استفاده از وضعیت فعلی اینترنت، سود بسیاری از فروش پهنای باند به دست می آورند و راه اندازی شبکه ملی اطلاعات به اصطلاح نان آنها را آجر می کند، از جمله دلایل عدم راه اندازی شبکه ملی اینترنت است. طبیعی است که این افراد در روند اجرایی پروژه اینترنت ملی اختلال ایجاد کنند.

از سوی دیگر، از عمده ترین دلایل عدم اجرای شبکه ملی اطلاعات می توان به عدم فهم صحیح از این شبکه، سیاسی کاری برخی دولت ها و مسئولان و استفاده جناحی از شرایط موجود غیرقانونی و غیرمنضبط فضای مجازی کشور اشاره کرد. در این شرایط، متاسفانه هر از گاهی پروژه های فرعی به نام شبکه ملی اینترنت طرح می شوند.

فردا دیر است

در میحث شبکه ملی اطلاعات پارامترهای زیادی چون امنیت، بانکداری، سیستم عامل بومی، جویسگر ملی، ارز مجازی و ... مورد توجه است که همه ی این پارامترها به یک موضوع اشاره می کنند: استقلال استقلال که کشور و حاکمیت بتواند با استفاده از آن در شرایط بحرانی اقدامات مفیدی برای حفظ حریم شهروندان و دارایی های آن ها در فضای مجازی انجام دهد. حال اگر بخواهیم استقلال دیجیتال را با مثالی روشن کنیم کافی است به اتفاقات اخیر در فضای سایبری توجه کنیم. اقدام اخیر وابستگی غولهای آی تی در قبال دستورات دولتی آمریکا را نمی توان کتمان کرد. از حذف اپلیکیشن های ایرانی تا مسدود سازی اکانت های مسئولین کشور در اینستاگرام تا تحریم یکی از غولهای تلفن همراه جهان چون هواوی، به راحتی آب خوردن! مطمئنا چنین رفتار آمریکایی ها با این تفکر شکل میگیرد که: ما می فهمیم و شما نمی فهمید.

البته میدانیم که فضای مجازی و بسیاری از مشتقات آن از فرهنگ غربی نشات گرفته است ولی میتوانیم این تهدید را با استفاده از شبکه بومی اطلاعات به فرصت تبدیل کنیم تا مسائل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ما در قالب آن چیزی به نفع مردم و فرهنگ کشورمان است در آن جریان پیدا کند. مطمئنا اتفاقات سالهای اخیر که به صورتی تهدید استقلال کشور را هدف گرفته بودند را فراموش نکرده ایم. از اغتشاشات خیابانی تا بی ثباتی نرخ ارز تا قطعی در برخی کالاها تا کشته شدن طلبه ی همدانی. همه ی اینها بخشی از فضای رها شده مجازی است که اگر بر بستر شبکه ملی اطلاعات باشد رهگیری عاملان آن بسیار ساده تر خواهد بود که از فضای مجازی به خیابان کشیده شد و عملا ثبات کشور را هدف قرار داده بود. یکی از مسایلی که در شبکه ملی اطلاعات پر اهمیت است موضوع شناسایی تمام کاربران متصل به اینترنت در کشور است که در فاز نخست شبکه ملی اطلاعات عملیاتی شده است.

امروز شروع کنیم

موضوع راه اندازی عملیاتی شبکه ملی اطلاعات نه تنها در قوانین برنامه پنجم و ششم توسعه، مورد تاکید قرار گرفته بلکه در احکام دور دوم شورای عالی فضای مجازی به جد روی آن تاکید شده است. اما با این وجود، اقدامات صورت گرفته در مورد این پروژه، با اهداف نهایی کماکان فاصله دارد و این پلتفرم تا به امروز در ابعاد کوچکتر از حد واقعی خود به مردم عرضه شده است و هنوز به طور تمام و کمال و سراسری اجرا نشده است.

در میحث شبکه ملی اطلاعات در خصوص موضوعات زیادی می توان سخن گفت ولی در پایان این نوشتار باید ذکر کرد که آمریکا یکی از بزرگترین اقتصادهای جهان در هر لحظه می تواند در فضای دیجیتالی جهان نقش آفرینی کند. اکثر نرم افزارها و اپلیکیشن های مورد استفاده ما متعلق به شرکتهای آمریکایی است که باید بررسی کرد پروژه ای میلیاردی چون سیستم عامل بومی یا پیام رسانهای بومی چرا موفق نشده اند؟! در خصوص تجهیزات سخت افزاری که دیگر صحبتی باقی نمی ماند چرا که در این حوزه صرفا مصرف کننده هستیم.

آیا در حوزه فضای سایبری و اقتصاد دیجیتال نباید از انفعال خارج شویم؟! آیا پلن مشخصی برای چندین سال آینده وجود دارد؟ در شرایطی که قرار نیست مذاکره ای صورت گیرد و تحریم ها پابرجاست بهتر نیست از همین لحظه شروع کنیم تا حداقل در سال های دیگر حسرت این اهمال کاری را نخوریم؟! آیا وقت آن نرسیده که اگر آمریکا تصمیمی در خصوص فضای دیجیتالی ایران گرفت، قصه ی نفت تکرار نشود؟!

استارتاپ ها، کلید اشتغال در شرایط تحریم هستند

کشورها مانند ژاپن به سمت تغییر و اصلاح قوانین برای حمایت از شرکت های نوپا رفته اند، اضافه کرد: به عنوان مثال در این کشور برای شرکت های نوپا، تشویق هایی مانند تخفیف مالیاتی و تسهیلاتی در ثبت شرکت وجود دارد. دبیر شورای عالی جوانان اتاق بازرگانی اصفهان گفت: در زمان حاضر بیشتر حمایت های صورت گرفته از استارتاپ ها توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و به صورت یک سویه است در حالیکه نهادهایی مانند مجلس و شرکت های کارآفرین نیز باید وارد این موضوع شوند و همکاری جمعی نیاز است. استارتاپ (Startup) به معنای کسب و کار جدیدی است که حول محور فناوری شکل گرفته است و ظرفیت رشد بالایی دارد. در سال های گذشته، بستر مناسبی برای رشد این شرکت های نوپا در کشور فراهم و نهادهای متولی از جمله معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و پارک های علم و فناوری از آنها حمایت می کنند. استان اصفهان دارای یک شهرک علمی و تحقیقاتی، ۲ پارک علم و فناوری، بیش از ۱۰ مرکز رشد فناوری و بیش از ۵۰۰ شرکت دانش بنیان است.

جوانان اتاق بازرگانی اصفهان با بیان اینکه مباحثی مانند بلاک چین در دنیا و کشورمان، جدید است، تصریح کرد: یکی از محاسن آن، امکان خنثی کردن تحریم های مالی و ارزی است که توان بالایی در این زمینه در استارتاپ های کشور وجود دارد. ادريس همچنين با بيان اينکه استارتاپ های کشورمان در مباحثی مانند صنایع هوایی و پزشکی می توانند جایگزین نمونه های خارجی باشند، اضافه کرد: تا کنون چندین شرکت دانش بنیان در بحث های پزشکی اقدام به طراحی و تولید دستگاه های پیشرفته و بهره برداری از آن کرده اند. به گفته وی طراحی و بهره برداری از دستگاه شتاب دهنده خطی توسط یکی از شرکت های دانش بنیان اصفهان، ایران را در زمره هفت شرکت بزرگ تولید تجهیزات پزشکی دنیا قرار داد.

ادريس خاطر نشان کرد: استارتاپ هایی که در زمینه تولید مواد اولیه فعال هستند می توانند در دوران تحریم با تامین مواد مورد نیاز شرکت های بزرگ، تولید خود را رونق دهند هرچند لازم است نظارت و کنترل کافی برای بهبود کیفیت آنها انجام شود. این کارشناس با بیان اینکه استارتاپ ها، شرکت هایی کوچک با انعطاف پذیری بالا هستند، افزود: تاب آوری و دوام این قبیل شرکت ها در شرایط تحریم بسیار زیاد است زیرا می توانند به سرعت سیاست های خود را تغییر دهند. وی با تاکید بر اینکه حمایت های دولت از این شرکت ها، ضروری است، تصریح کرد: مهمترین مشکل استارتاپ ها در کشورمان، قوانین و مقررات است. ادريس توضیح داد: قوانینی که در کشورمان تصویب شده بیشتر برای کسب و کارهای سنتی در دهه های گذشته است و مبتنی بر کسب و کارهای جدید نمی باشد. وی با اشاره به اینکه برخی

دبیر شورای عالی جوانان اتاق بازرگانی استان اصفهان گفت: استارتاپ ها و شرکت های نوآور نوپا، کلید قفل اشتغالزایی در شرایط تحریم های ناعادلانه در کشورمان هستند.

نوید ادريس افزود: ظرفیت های بسیاری در استارتاپ ها برای ایجاد فرصت های شغلی جدید وجود دارد که در صورت حمایت از آنها می توان انتظار اشتغالزایی خوبی در این بخش در دوران تحریم ها را داشت. وی با بیان این که بر خلاف انتظارات، استارتاپ ها توان اشتغالزایی بالایی دارند، تصریح کرد: بر اساس تحقیقاتی که در اصفهان صورت گرفت حدود ۳۰۰ استارتاپ موفق به اشتغالزایی برای حدود یکهزار نفر شده اند.

به گفته این فعال کارآفرینی استارتاپ ها، نقش کلیدی در خنثی کردن تحریم ها را دارند زیرا تحریم های ناعادلانه موجود به شکل سنتی است و بیشتر مباحث مالی در آن دیده شده است. ادريس ادامه داد: اما شرکت های دانش بنیان و استارتاپ ها این قابلیت را دارند در بحث های ارزی به سمت فرایندهای مبتنی بر آینده و برتر (های تک) و طراحی سبک هایی مانند 'بلاک چین' و 'رمز ارز' حرکت کنند. بلاکچین، یک پایگاه توزیع داده مبتنی بر اجتماع میلیون ها نقطه اشتراک است که به صورت همزمان داده هایی در آن ثبت می شود که می توان با بهره گیری از این بستر باز، آزاد و پیچیده به تبادلات مالی و اطلاعاتی پرداخت.

از مهمترین فناوری های مبتنی بر بلاک چین می توان به ارزهای دیجیتال رمزنگاری شده مانند بیت کوین اشاره کرد. دبیر شورای عالی

رونق تولید از مسیر فناوری اطلاعات

مهدی گمرگی

دهها مشکل دیگر از نتایج این چرخه معیوب می باشد. خرید در خانه از سال ها پیش در کشورهای توسعه یافته رونق داشته است حتی در روزگار ما قبل اینترنت! روش خرید بسیار ساده بوده است. مشتریان کالاهای خود را از طریق کاتالوگ های موجود در صندوق پستی منزل انتخاب و با یک تماس تلفنی خرید می کردند و به سرعت در منزل تحویل می گرفتند. این خرید بعد ها با توسعه اینترنت رنگ و بوی جدید به خود گرفت و وارد فصل نوینی از تجارت شد که تحت عنوان تجارت الکترونیک شهرت یافت. در این بین و در کنار آن صنعت مدیریت زنجیره تامین هم به سرعت توسعه یافت و گره گشای کمپانی های بزرگ تولیدی همچون شرکت نفتی شرون تگزاکو شد. نتایج حاصل از یک مطالعه صنعتی در سال ۱۹۹۸ نشان داد که می توان با استفاده از زنجیره تامین در صنعت خواروبار می توان ۳۰ میلیارد دلار از طریق اشتراک گذاری اطلاعات و همکاری صرفه جویی کرد.

خرده فروشی اینترنتی به دلیل کاهش هزینه تولید و همچنین افزایش سرعت فروش کالا می تواند درمانگر بخش هایی از دردهای تولید در کشور باشد. فناوری اطلاعات با ابزار تجارت الکترونیک و مدیریت زنجیره تامین سال های پیش به کمک تولید و فروش آمد. این کمک نه تنها باعث بهبود وضعیت تولید شده است بلکه بخش حمل و نقل که یکی از مهمترین حوزه های اقتصادی هر کشور می باشد را به واسطه ایجاد برنامه های دقیق از ناسامانی نجات داده است.

تجارت در کشور تحت سلطه واسطه گران و بنکداران بزرگ قرار گرفت است. اصولاً تولید کنندگان یا به تجارت الکترونیک اعتقاد ندارند یا به دلیل سلطه

در تجارت بخشی از قیمت کالا مختص به چرخه توزیع و فروش کالا می باشد. چرخه توزیع و فروش اصولاً شامل جریانی از فروشندگان سنتی همانند بنکداران، عمده فروشان، شرکت های پخش و در نهایت خرده فروشان می باشند. در این چرخه معیوب دو گروه تولید کننده و مصرف کننده آسیب های جدی می بینند و در عین حال بخشی قابل توجهی از سود تولید به حساب واسطه گران کالا سرازیر می گردد. وقتی می شنویم جنس تولید شده در کارخانه با قیمت ۶ هزار تومان در بازارهای تهران با قیمت ۲۵ هزار تومان به فروش می رسد و یا پارچه تولید شده متری ۱۵ هزار تومان به قیمت بیش از ۵۰ هزار تومان فروخته می شود باید از خود پرسید مشکل چیست و راه کار رفع مشکل در کجاست.

چرخه معیوب عرضه کالا، تولید کنندگان را با مشکلات جدی روبرو می کند. این چرخه باعث از دست رفتن بخش زیادی از درآمد تولید که حق تولید کننده گان و کارگران شاغل است می شود و در عین حال مصرف کننده را متضرر می سازد. انبارهایی که به واسطه عدم شناخت صحیح از تقاضای بازار از محصولی پر شده است و بازاری که به دلیل عدم شناخت تولید کننده از تقاضای خالی از محصولی دیگر شده است. هزینه های کمرشکن انبارداری، خواب سرمایه های ملی در انبارها، بی ثباتی سطح تولید و

و نفوذ بنکداران که تامین کننده بخشی از سرمایه در گردش تولید کنندگان می باشند تمایل به ورود به آن را پیدا نمی کنند. تجارت الکترونیک نقش مهمی در اتصال بی واسطه بخش تولید به مصرف کنندگان واقعی دارد و قطعاً می تواند نجات بخش نظام نابسامان توزیع کالا باشد. از سوی دیگر تجارت الکترونیک و توسعه آن می تواند راه بازارهای محلی را به سوی دنیای تجارت باز کند و باعث رونق بخشیدن به اقتصاد های محلی و روستایی گردد. روستاهایی که می توانند یکی از مراکز مهم تولید باشند به دلیل فقدان مدیریت کارآمد و عدم بهره مندی مدیران از ابزارهای نوین دچار بحران های اقتصادی شده اند که حاصل آن بحران کوچ به شهرها، توسعه حاشیه نشینی و هزاران مشکل دیگر خواهد بود. توسعه تجارت الکترونیک تنها نیاز به زیرساخت های ارتباطی ندارد که البته عدم وجود آن زیرساخت ها ماهیت تجارت الکترونیک را خدشه دار می کند. به نظر می رسد همزمان با توسعه زیرساخت های ارتباطی باید موارد مهم دیگری نیز در برنامه متولیان تجارت الکترونیک قرار بگیرد که مهمترین آن به شرح زیر می باشد:

- آموزش های عمومی
 - ایجاد زیرساخت های نرم افزاری
 - ایجاد پایگاه های بزرگ تجارت الکترونیک
 - توسعه و آموزش دیجیتال مارکتینگ و تولید محتوا
 - توسعه خدمات فنی مهندسی
 - توسعه خدمات حمل و نقل و پستی
 - توسعه زیرساخت های انبارداری و ارسال
 - ایجاد مراکز قدرتمند پردازش مراسلات پستی
 - توسعه و تجهیز ناوگان حمل و نقل
- توسعه نامتوازن و بی برنامه تجارت الکترونیک باعث شده است که تولید کنندگان بزرگ و کوچک، شیرینی آن را احساس نکنند و مصرف کنندگان نیز به واسطه وجود حجم عظیمی از واسطه گران از تجربه خرید

به صرفه محروم بمانند. تجارت الکترونیک راه را بر واسطه گران می بندد، خواب سرمایه تولید کنندگان را با کاهش زمان انبارداری کم می کند، نقد شوندگی کالای تولید کنندگان را تسریع می کند، از طریق هوش تجاری پیش بینی تقاضا را تسهیل می کند و از بی ثباتی سطح تولید جلوگیری می کند. و از همه مهمتر چرخه اطلاعات تولید را شفاف می کند تا از ناهنجاری های تولید جلوگیری کند.

وزارت ارتباطات به عنوان متولی بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات و همچنین خدمات پستی مهمترین عنصر در حوزه مدیریت تجارت الکترونیک می باشد. ایجاد بستر مناسب و مدیریت آن از سوی این وزارتخانه جهت ارائه خدمات B2C از سوی بنگاه های بزرگ و کوچک تولیدی در کشور می تواند در سال رونق تولید سرآغاز فصل نوینی از تولید در کشور باشد. مهمترین وظیفه این وزارتخانه برنامه ریزی صحیح با هدف توسعه بخش های مختلف از جمله زیرساخت های ارتباطی، سامانه های فروش و خدمات حمل و نقل پستی می باشد. متأسفانه در سال های اخیر بیشترین توان این وزارتخانه در حوزه ارتباطات و اینترنت هزینه شده است و به دلیل نگاه اشتباه مدیران آن، حوزه حمل و نقل پستی که توسعه آن می تواند نقش مهمی در ارائه خدمات B2C در جامعه داشته باشد مغفول مانده و به نوعی رها گردیده است. که قطعاً ادامه این روند توسعه تجارت الکترونیک را در کشور مختل می سازد.

در پایان پیشنهاد می شود مراکز رشد و توسعه تجارت الکترونیک با هدف توسعه کمی و کیفی آن، استفاده موثر از توان بخش خصوصی و هم افزایی در بخش های مختلف تجارت الکترونیک از قبیل خدمات فنی، پشتیبانی و هاستینگ، تولید محتوا، بازاریابی، خدمات پستی و انبارداری در کلیه استان های کشور تشکیل و عملیاتی گردد.

افزار تصویب شده و حمایت های لازم انجام گرفته و کمک هایی نیز انجام شده است و در اتحادیه صادرکنندگان نرم افزار هم آمارهایی از صادرات محصولات این حوزه داشته ایم ولی متأسفانه قوانین و مقررات فعلی در حوزه صدور پروانه صادراتی یا معافیت های مالیاتی با حوزه فعالیت های صادرات «آی تی» به ویژه بخش نرم افزار و محتوی دیجیتال همگن نیست و استانداردهای لازم را ندارد.

وی با بیان اینکه ما باید از طریق دفاتر ایرانیان خارج از کشور، فعالیت شرکت های نرم افزاری و شرکت های فعال در بخش فناوری اطلاعات را گسترده تر کنیم گفت: این یک واقعیت است که استارت آپ ها باید دید خودشان را از مارکت و بازارهای داخلی

به سمت مارکت های بین المللی گسترش دهند و دستگاه های دولتی و معاونت علمی نیز گام های اولیه را برای حمایت از حضور این شرکت ها در بازارهای جهانی برداشته اند. طلایی خاطر نشان کرد: گرچه هنوز تسهیلات مالی تشویقی برای صادرات در حوزه فناوری اطلاعات در نظر گرفته نشده ولی ارائه آموزش لازم و تدوین قوانین مناسب، می تواند انگیزه فعالیت این شرکت ها در بازارهای بین المللی را ارتقاء دهد. به گفته عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، هم اکنون معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری برای ایجاد شرکت های واسطه صادراتی یا مدیریت صادرات در این بخش فعالیت هایی را آغاز کرده است.

به صرفه شدن صادرات نرم افزارهای ایرانی

دانش بنیان در حوزه فناوری اطلاعات یا استارت آپهای فعال در حوزه فناوری اطلاعات، خودشان را به سطحی برسانند که استانداردهای بین المللی از جمله قانون کپی رایت را رعایت کنند، این شرایط برای حضور بهتر شرکت های ایرانی در بازارهای بین المللی مقرون به صرفه تر شده و شرایط برای صادرات محصولات این شرکت ها مساعدتر شده است. رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات و ارتباطات و اقتصاد رسانه اتاق بازرگانی ایران ادامه داد: سالها است که قوانین مربوطه برای صادرات نرم

رئیس کمیسیون فناوری اطلاعات اتاق بازرگانی ایران با اشاره به آغاز فعالیت معاونت علمی ریاست جمهوری برای ایجاد شرکت های واسطه صادراتی در حوزه فناوری اطلاعات، شرط حضور شرکت های دانش بنیان و استارت آپ های فعال در حوزه آی تی را تشریح کرد. محمدرضا طلایی با اشاره به مساعد شدن صادرات محصولات نرم افزاری و حضور شرکت های فعال در حوزه فناوری اطلاعات در بازارهای بین المللی اظهار کرد: طی یک سال گذشته با توجه به افزایش نرخ ارز، اگر شرکت های

اثرات تحریم روی استارت‌آپ‌ها و مشکلات

اقتصادی چه روندی را رقم خواهد زد؟

احسان طریقت

تحریم‌ها و نوسانات و جهش ارزی و مشکلات متعددی که با خود همراه دارد، بسیاری از شرکت‌ها و حتی استارت‌آپ‌ها را تحت تاثیر قرار داده است.

نوسان قیمت ارز، تاثیرگذاری همه‌جانبه و غیرقابل‌انکاری بر سود یا زیان شرکت‌ها و کسب‌وکارهای مختلف دارد. اما میزان این تاثیرگذاری در حوزه‌های مختلف کسب‌وکارها، متفاوت است و با توجه به ماهیت فعالیت اقتصادی مجموعه‌ها و وابستگی آن‌ها به منابع ارزی قابل بررسی است.

در شرکت‌های صادرات محور، افزایش نرخ ارز آثار مثبت و قابل‌توجهی به همراه دارد. براین اساس، با رشد نرخ ارز به‌ویژه دلار، محصولات تولیدی با قیمت بالاتری به فروش می‌رود و سودآوری بیشتری برای صادرکننده‌ها حاصل می‌شود. البته میزان تاثیرپذیری این شرکت‌ها از افزایش نرخ ارز، با توجه به نوع فعالیت و شکل وابستگی آن‌ها به نرخ ارز متفاوت است و چنانچه شرکتی برای تولید محصول صادراتی خود به میزان بیشتری نیازمند مواد اولیه خارجی باشد، اثر مثبت افزایش نرخ ارز بر سودآوری آن کاهش چشم‌گیری خواهد داشت. اگر به موضوع از زاویه‌ای دیگر نگاه کنیم، نوسانات ارزی برای شرکت‌هایی که فروش دلاری ندارند و صادرات محور نیستند، اثرات نامطلوبی به همراه دارد. در صورتی که یک بنگاه اقتصادی برای تأمین مواد اولیه، از تقاضاکنندگان ارز باشد، افزایش قیمت دلار می‌تواند برنامه‌های تولیدی این شرکت را دستخوش تغییرات عمده کرده و بهای تمام‌شده محصولات تولیدی آن را با شیب صعودی روبه‌رو کند. شرکت‌هایی که مواد اولیه خود را با ارز خارجی تهیه می‌کنند و در مقابل، فروش صادراتی چندانی ندارند، مانند استارت‌آپ‌های گروه صنایع غذایی، شرکت‌های دارویی و تولیدکنندگان خودرو، در شرایط افزایش نرخ ارز در تأمین منابع مالی خود دچار مشکلات جدی می‌شوند و هزینه‌های آن‌ها در مدار صعودی قرار می‌گیرد.

این شرکت‌ها اغلب بخشی از ارز مورد نیاز را به‌صورت مبادله‌ای دریافت کرده و بخش دیگری را در بازار آزاد تهیه می‌کنند. این درحالی است که در شرایط نوسانی شدید و اعمال سیاست تک‌نرخ ارز، تأمین منابع ارزی در بازار آزاد حتی به‌فرض موجودبودن منابع ریالی، برای شرکت‌ها با مشکلات فراوانی همراه خواهد بود. حال اگر این موضوع را در کنار شفافیت‌نداشتن در نرخ‌گذاری، قیمت ارز با انواع و اقسام اسامی که بیشتر جنبه بازی‌های اقتصادی دارند، بالاوپایین شدن در اجرای قوانین و صحبت‌های ضدونقیض مسئولان مختلف هم قرار دهیم، می‌توانیم شاهد فشارهای متعدد بر استارت‌آپ‌ها از تصمیم‌گیری تا تهیه مواد اولیه باشیم.

از طرفی، جهش نرخ ارز می‌تواند برای بعضی از استارت‌آپ‌ها

مشکلاتی ایجاد کند و هزینه تبلیغات را افزایش دهد؛ به‌عنوان مثال، اکثر کسب‌وکارهای گردشگری از تبلیغات گوگلی استفاده می‌کنند، این افزایش شدید نرخ ارز، هزینه تبلیغات آن‌ها را تقریباً دو تا سه برابر می‌کند.

در ماه‌های اخیر، کسب‌وکارهای اینترنتی بارها با مشکلات کلیشه‌ای در راستای معضلات اقتصادی روبه‌رو بوده‌اند؛ به‌عنوان نمونه، استارت‌آپ‌ها برای فعالیت‌های خود به سرویس‌های مشخصی نیازمندند. از آن جمله می‌توان به سرویس‌های «ایمیل مارکتینگ» و «موبایل پوش نوטיפیکیشن» و... اشاره کرد. ارائه‌کنندگان خدمات اصلی در چارچوب این سرویس‌ها را شرکت‌ها و برندهای آمریکایی تشکیل می‌دهند که متأسفانه انواع و اقسام تحریم‌ها را از سوی این شرکت‌ها علیه کسب‌وکارهای ایرانی شاهد هستیم. بخشی از نتیجه‌ی این تحریم‌ها، تاثیری است که بر قیمت ارز گذاشته است. از این رو، تغییر و نوسان در بازار ارز بر دادوستد استارت‌آپ‌های داخلی با شرکت‌های بین‌المللی شدیداً اثرگذار بوده است.

تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی در حال به‌هم‌زدن تمرکز اصلی استارت‌آپ‌ها است

در برخی موارد، استارت‌آپ‌ها ناچار هستند سرویس‌های مورد نیاز خود را با رقمی حتی تا چندبرابر قیمت سابق از سرویس‌دهنده آمریکایی یا شرکتی که خرید و فروش‌های خود را با محوریت دلار انجام می‌دهد، دریافت کنند. این نوسانات و تغییرات در قیمت که موجب تنش در بازارهای داخلی شده، مفهومی جدا از محدودیت‌هایی چون تحریم و ممنوعیت مبادله و معامله با شرکت‌های ایرانی است.

شرکت‌ها ناچار به محاسبه «بازده سرمایه‌گذاری» هستند. با افزایش و جابه‌جایی در قیمت دلار و ارز، محاسبه نرخ بازگشت سرمایه تغییر خواهد کرد. یعنی با بالا رفتن هزینه‌های جاری شرکت، تمام معادلات صورت‌گرفته از بین می‌روند. در چنین شرایطی، استارت‌آپ‌ها ناچار به تغییر رویکرد هستند.

در شرایط تحریم و اوضاع نامشخص اقتصادی، مشکل دیگری که برای استارت‌آپ‌ها به‌وقوع می‌پیوندد، یا بهتر بگوییم به‌وقوع پیوسته، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذار است. وقتی جهش ارزی رخ می‌دهد، افراد یا مجموعه‌هایی که تا قبل از آن در استارت‌آپ‌ها سرمایه‌گذاری می‌کردند، ابتدا سعی می‌کنند که ارزش دارایی خود را حفظ کرده و در نتیجه، ریسک کمتری قبول کنند. این امر باعث می‌شود این شرکت‌ها، دارایی خود را به‌جای سرمایه‌گذاری روی استارت‌آپ‌ها به بازارهای دیگری نظیر طلا، مسکن، خودرو و موارد مشابه منتقل کنند. و این به‌معنی فاجعه‌ای برای دنیای استارت‌آپی به‌شمار می‌رود که متأسفانه تا حد زیادی هم رقم خورده است. نه تنها سرمایه‌گذار، بلکه خود استارت‌آپ هم در تلاش است تا اندک سرمایه جذب‌شده را به کالای سرمایه‌ای تبدیل کند تا از افت ارزش آن جلوگیری کند و این یعنی ورود استارت‌آپ‌ها به حوزه‌ای غیر از تخصصشان و در نهایت، به‌هم‌خوردن تمرکز روی موضوع اصلی.

راز بقای مدیران تخیلی

مردم و شرکت‌ها و بخش خصوصی هستند. از قضا مردم اینطرف در سال‌های دور فعال‌تر بودند و تا مدیری حرف می‌زد یا دست از پا خطا می‌کرد، از در و دیوار انتقاد و اعتراض بود که نثارش می‌کردند. (آرشیو رسانه‌ها در سال‌های دور را مرور کنید).

اما در مورد راز این سکوت که راز بقای این وضعیت، یعنی تداوم اقدامات تخیلی و ادامه مشکلات واقعی محسوب می‌شود، واقعیات و احتمالاتی را می‌توان در نظر گرفت. دسته کوچکی همچون گذشته در حال پیگیری حقوقشان با صدای بلند هستند. دسته‌ای از این حوزه بی‌جان فناوری اطلاعات و ارتباطات بیرون زده‌اند و کار و سرمایه خود را به سمت دیگری برده‌اند. دسته‌ای ناامیدند و می‌گویند دیگر انتقاد و اعتراض فایده‌ای ندارد.

دسته‌ای اما حق‌السکوت در قالب فلان صندلی یا پروژه، یا نمایشگاه، یا وام یا وعده گرفته‌اند و غرغرشان را هم درگوشی مطرح می‌کنند تا به نوعی خود را هم‌رنگ مردم این دنیا نشان دهند و بگویند آنها هم مشکلات را می‌بینند و می‌دانند حرف‌های برخی مسوولان باد هواست. دسته‌ای خود را همسوی سیاسی می‌دانند و به زعم خودشان در حال سرمایه‌گذاری روی آینده هستند. دسته‌ای هم مشکلات و فسادهایی از گذشته در کارنامه‌شان است که جرات حرف زدن ندارند.

خلاصه علت هر چه باشد، ظاهراً مدیران دنیای آن طرف هم با نگاه به چهره‌های مردم این طرف، این‌گونه نظرسنجی می‌کنند: این که کارمند است، این آدم من است، این یکی پرونده دارد، این یکی مال این حرف‌ها نیست، این یکی پروژه‌اش گیر من است، این یکی صدایش به جایی نمی‌رسد و ... خلاصه چهره‌ها عمدتاً شاد است و اوضاع مرتب است.

آخرین دوره ارزیابی خدمات الکترونیکی اعلام می‌شود

یکی از مهم‌ترین نیازمندی‌های به بار نشستن خدمات الکترونیکی، هماهنگی دستگاه‌های دولتی برای اتصال به یک سیستم یکپارچه است؛ در این راستا با نتایج آخرین دوره ارزیابی خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی، میزان مشارکت دستگاه‌ها اعلام می‌شود. مسوولان معتقدند ما در فضای دولت الکترونیکی قرار گرفته‌ایم اما آن را حس نمی‌کنیم. در ایران، دوره اول ارزیابی خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی، انتهای سال ۱۳۹۵ با ارزیابی ۶۰ دستگاه انجام شد و و نتایج حاکی از الکترونیکی شدن ۱۹ درصد از خدمات و سرویس‌ها بود. دوره دوم با ارزیابی ۸۳ دستگاه در شهریورماه سال ۹۶ و با ۹ پله رشد ۲۸ درصد سرویس‌ها به‌صورت الکترونیکی ارائه‌شده است. دوره سوم ارزیابی، با بررسی وضعیت ۹۳ انجام شد و دستگاه‌ها ۳۸ درصد از خدمات را به‌صورت الکترونیکی به شهروندان ارائه کرده‌اند.

نتایج چهارمین دوره ارزیابی خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی، آذر ماه سال گذشته اعلام شده بود که طبق آن، شاخص‌های مورد ارزیابی در این دوره شامل حضور در وب، تعاملی بودن با هدف پشتیبانی و امنیت کاربر، تراکشی بودن با هدف و کیفیت خدمت و پشتیبانی کاربر و شفافیت، مؤلفه یکپارچگی با هدف کیفیت سیستم و همچنین مشارکتی بودن اعلام شد و با بررسی وضعیت ۹۳ دستگاه، اعلام شد ۶۰ درصد خدمات و سرویس‌های خود را به‌صورت الکترونیکی ارائه می‌شوند.

مقرر شد در ارزیابی پنجم، تعداد دستگاه‌های مورد بررسی از ۹۹ دستگاه به ۱۰۳ دستگاه افزایش یابد. رضا باقری اصل - معاون دولت الکترونیکی سازمان فناوری اطلاعات- درباره برنامه ارزیابی خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی در دوره پنجم گفته بود: در هر مرحله، بخشی از خدمات و شاخص‌ها به یک مرحله‌ای از بلوغ می‌رسند که اثرگذاری خودش را در ارزیابی از دست می‌دهد و ما مجبوریم در هر دوره شاخص‌های جدیدی را مشخص کنیم؛ دو شاخص جدید که نهایی شده است هم دیتای باز (open data) و مرتبط با خدمات دیجیتال است. او هم چنین خاطرنشان کرده بود: دستگاه‌های اجرایی دقت کنند که ما شاخص‌ها را به سمتی می‌بریم که تأکید بر زیرساخت‌هایی باشد که در این مدت ایجاد شده است. آن‌ها می‌توانند امتیاز و بلوغ بیشتری را ایجاد کنند که باعث ایجاد یک مفهوم جدید به‌عنوان تجربه شهروندی در جامعه می‌شود که مردم به‌عنوان شهروند، تجربه دولت الکترونیک را درک کنند.

از طرفی، یکی از مواردی که برای به بار نشستن خدمات الکترونیکی مورد نیاز است، هماهنگی دستگاه‌های دولتی برای اتصال به یک سیستم یکپارچه است. این‌که هر یک از دستگاه‌ها به صورت جداگانه بخواهند اطلاعات خود را به‌صورت انحصاری درون خود نگه دارند، نمی‌توان در راستای انتشار آزاد اطلاعات گام برداشت، زیرا این اطلاعات و داده‌ها، ملی است و باید در راستای منافع ملی مورد استفاده قرار بگیرد. اگرچه اکنون زیرساخت‌های دولت الکترونیکی به لحاظ شبکه ملی اطلاعات و زیرساخت‌های امنیتی و دیتاستر و زیرساخت‌های نرم‌افزاری مربوط به مرکز ملی تبادل اطلاعات در ایران، در زمانی کمتر از الزام قانون ششم توسعه محقق شده است و در زمینه توسعه دولت الکترونیکی، شاهد رشد ۱۰ برابری هستیم، اما هنوز بخش اعظم دستگاه‌ها، خدمات خود را آغاز نکرده‌اند.

اما اخیراً باقری اصل در تویتر خود درباره‌ی ارزیابی دوره پنجم خدمات الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی اعلام کرده است که این هفته به دستگاه‌های اجرایی کارنامه دولت الکترونیکی داده می‌شود و نتایج ارزیابی دوره پنجم در یک کنفرانس خبری اعلام و در وبگاه وزارت ارتباطات قرار خواهد گرفت. باید توجه داشت در شرایطی که کشورمان نیازمند برون‌رفت از فشار اقتصادی و افزایش بهره‌وری است، ادامه شیوه‌های سنتی مدیریت، شکاف بزرگی در نحوه اداره کشور نسبت به کشورهای دیگر ایجاد می‌کند؛ در حالی‌که دولت الکترونیکی می‌تواند علاوه بر صرفه‌جویی در زمان و هزینه، تسهیل شدن خدمات را در پی داشته باشد.

علی شمیرانی

چندی پیش مطلبی نوشتم درباره اینکه گویی ما در آن واحد در دو دنیا یا کشور زندگی می‌کنیم، یک کشور آن است که مسوولان و رسانه‌هایشان از موفقیت و پیشرفت‌های بی‌حد آن می‌گویند و یک کشور آن است که ما مردم در آن زندگی می‌کنیم و با مشکلاتی مواجه هستیم که معلوم نیست چه کسی باید به آنها رسیدگی کند.

تقریباً روزی نیست که در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات خبری از جهش‌های عظیم و افتتاح طرح‌ها و پروژه‌های ملی مهم (!) و تصویب قوانین و مقررات گره‌گشا نبینیم و نشنویم. این اخبار اما کاملاً یکسویه و از سمت کشور و دنیایی به سمت مردم مخابره می‌شود، که برخی مسوولان در آنجا زندگی می‌کنند.

نکته جالب آنکه رسانه‌های آن دنیا هم مثل مسوولانش هستند و حسابی جای روابط عمومی‌ها را تنگ کرده‌اند و همه چیز روایی، بی‌نقص و عالی پیش می‌رود و هیچ گله و سوال و ابهامی هم وجود ندارد.

از دنیای تخیلی این تیپ مسوولان و طرح‌های نامریی آنها و اینکه دفتر کارشان در واقع پاتوق و ستاد تبلیغاتی‌شان شده است که بگذریم، واقعیت آن است که در دنیای این طرف که مردم عادی و واقعی در آن زندگی می‌کنند، اما شاهد هیچ نقد و انتقادی متناسب با واقعیت‌های موجود هم نیستیم.

به دور و اطراف که نگاه می‌کنی اما شاید چهره‌های ناشناخته و جدیدی در آن دنیا به صندلی‌های ریاست رسیده باشند، اما در این طرف، همان